

Pöytäkirja

1/3

Hiilirajamekanismin kansallisen toimeenpanon työryhmä
10. kokous

Aika tiistai 11.6.2024
klo 12 – 13.30
Paikka Mariankatu 9

Osallistujat Katja Tuokko / Työ- ja elinkeinoministeriö (toimi pj.nä)
Juhani Tirkkonen / Työ- ja elinkeinoministeriö
Tom Fern / Tulli
Ville Raevuori / Suomen huolinta- ja logistiikkaliitto
Upi Talsi / Valtiovarainministeriö
Markku Uitto/ Teknisen kaupan liitto (asiakohtaan 5 saakka)
Petteri Haveri / Energiateollisuus
Tuula Tasala-Lappalainen / Tulli (Teams)
Asko Sinervo / Tulli (Teams)
Jarkko Koho / Tulli (Teams)
Tuomas Tikka/ Kemianteollisuus
Annukka Saari/Teknologiateollisuus (Teams)
Saku Vuori / Teknologiateollisuus (Teams)
Jenni Isola / Metsäteollisuus (Teams)
Roope Ohlsbom / Suomen Yrittäjät (Teams)
Anu Värilä / Energiavirasto (Teams)
Valtteri Härmälä / Työ- ja elinkeinoministeriö (Teams)
Mika Honkanen / Työ- ja elinkeinoministeriö (Teams)

1. Kokouksen avaus

Kokous avattiin ajassa 12.02.

2. Asialistan hyväksyminen

Hyväksyttiin asialista kokouksen käsittelyjärjestykseksi.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

4. TEM tilannekatsaus

Katja Tuokko (TEM) esitteli ajankohtaisia CBAM:n toimeenpanon asioita. EU-tason toimeenpanosta ei ole uutta kerrottavaa. Komission aikataulu

lupia koskevan täytäntöönpanosäädöksen osalta on viivästynyt ja viimeisimmän tiedon mukaan komissio toimittaa luonnoksen säädöksestä kesäkuun lopussa. Oletusarvojen käyttö CBAM-raportoinnissa on päättyneessä Q2/2024 jälkeen, jolloin elokuussa 2024 alkaen CBAM-raportoitijien tulee toimittaa tiedot toteutuneista päästöistä. Usea jäsenmaa katsoo, että oletusarvojen käyttöä tulisi jatkaa etenkin pienille ja keskiuurille toimijoille. Komissio ei ole reagoinut jäsenmailta saatuun palautteeseen. Tuntuma myös Suomessa on, että osalla maahantuojista tulee olemaan vaikeuksia toteutuneiden päästötietojen raportoinnissa. Jos tietoja toteutuneista päästöistä saadaan, huoli on, onko data luotettavaa ja miten tätä todellisuudessa voi valvoa.

Katja Tuokko (TEM) esitteli hiilirajamekanismin toimeenpanoa koskevaa hallituksen esityksen luonnosta. CBAM on asetus, joten kansallista liikku-
mavaraa toimeenpanossa on hyvin vähän. Kansallisten viranomaistehtävien järjestämiseksi hallituksen esityksellä annettaisiin välttämättömät tehtävien hoitamista koskevat säädökset. Keskusteltiin etenkin vakuusvaatimuksesta, jota varten esityksellä annettaisiin Tulille mahdollisuus antaa määräyksiä siitä, mitkä muut vastaavalla tavalla turvaavat vakuusmuodot (pankkitakauksen lisäksi) hyväksytään CBAM-vakuudeksi. Vakuus vaaditaan niiltä yrityksiltä, jotka ovat olleet olemassa alle kaksi tilikautta. Keskusteltiin siitä, että vakuusvaatimus voi uusille toimijoille korottaa kynnystä tulla markkinoille. Kommentointiin myös sitä, että vakuusvaatimus vain yhteen kriteeriin perustuen (yrityksen ikä) on hyvin kankea. Voisi olla muitakin syitä pyrkiä varmistumaan yrityksen taloudellisesta ja operatiivisesta toimintakyvystä kuin sen perustamisvuosi. Hallituksen esitys on lausunnoilla 19.7. ja työryhmän jäsenille on lähtenyt asiasta lausuntopyyntö.

Lisäksi keskusteltiin lyhyesti UK:n CBAM suunnitelmista. Todettiin, että lähtökohtaisesti positiivista, että hiilirajamekanismin käyttö instrumenttina laajenee. Se voi luoda painetta myös kolmansien maiden laitoksille siihen, että data toteutuneista päästöistä tulee toimittaa sekä hiilen hinnoittelun laajenemiseen. Tiedetyt UK:n ratkaisut eroavat EU:n CBAM:sta. Esim. UK:n CBAM-luonnoksessa maahantuojille olisi 10000 punnan vuosiraja, jonka alittavalta tuonnilta CBAM-maksua ei kerättäisi.

5. Tullin tilannekatsaus

Tuula Tasala-Lappalainen (Tulli) kertoi raportoinnin ajankohtaisista asioista Tullin näkökulmasta. Tulli esitteli CBAM tuontien tilastoarvoja ja nettopainoja Q4/2023 ja Q1/2024 ja Q2/2024 (kausi käynnissä). Edellisessä kokouksessa todettu CBAM-tuonnin laskeva trendi on katkennut. Q4/2023 osalta CBAM-raportit on toimittanut noin 50 %:a raportointivelvollisista. Uusia velvollisia tullut myös Q2/2024 merkittävästi (tähän mennessä 350). Q4/2023 ja Q1/2024 tietojen perusteella yhteensä 92-94 % raportoitijista on raportoinut alle 100 tCO₂ päästöt.

6. Muut asiat

Anu Värilä/Energiavirasto kertoi, että Energiaviraston tiukan resurssitilanteen vuoksi EV ei jatkossa osallistu työryhmän kokouksiin. Todettiin, että TEM ottaa EV:hen kahdenvälisesti yhteyttä, jos esille nousee Energiavirastoa koskettavia teemoja (esim. päästölaskenta, todentajakysymykset).

7. Kokouksen päättäminen

Seuraavan kokouksen ajankohtaan palataan sähköpostilla. Päätettiin
kokous 13.33.